

فصلنامه علمی ((مدیریت دفاع هوایی))

دوره دوم، شماره ۳، آذر ۱۴۰۲

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی

(مطالعه موردی: جوانان ۱۸-۲۹ ساله شهرستان بستک)

منصوره دسترنج^۱، محسن رستمی^۲ محمد حسن دهقان ده جمالی^۳

۱- گروه علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور تهران، ایران

۲- استادیار دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، تهران، ایران

۳- استادیار دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، تهران، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف مقاله حاضر، بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی جوانان شهر بستک می باشد. پس از بررسی تحقیقات انجام شده و مروری بر نظریه های موجود در این زمینه، ۸ فرضیه در نظر گرفته شد. روش تحقیق در این مقاله، پیمایش است. داده ها با استفاده از تکنیک پرسشنامه جمع آوری شده و اعتبار آن به روش صوری و پایایی آن به کمک آماره آلفای کرونباخ سنجیده شده است. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، داده ها به وسیله نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. جدولهای مربوط به آزمون فرضیه ها با استفاده از آزمون های T-test، Oneway Anova و رگرسیون محاسبه گردید. جامعه مورد مطالعه، جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال ساکن در شهر بستک می باشد که از میان آنها با استفاده از فرمول کوکران یک نمونه ۲۱۰ نفری به صورت تصادفی انتخاب شدند. یافته های توصیفی در این تحقیق حاکی از آن بود که میزان احساس امنیت اجتماعی جوانان در حد متوسط بوده است. تحلیل دو متغیره نشان داد که رابطه امنیت اجتماعی با متغیرهای جنس، وضعیت تأهل، وضعیت اشتغال معنادار بوده است در حالیکه ارتباط آن با متغیرهای سن، طبقه اجتماعی، تحصیلات جوانان، عضویت در کانونهای مختلف، میزان استفاده از رسانه های جمعی معنادار نبوده است.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۰۷

کلمات کلیدی:

امنیت، امنیت اجتماعی، جوانان، شهرستان بستک.

نویسنده مسئول:

منصوره دسترنج

ایمیل:

md.dastranj@pnu.ac.ir

استناد به مقاله: منصوره دسترنج، محسن رستمی، محمد حسن دهقان ده جمالی بررسی عوامل موثر بر احساس

امنیت اجتماعی (مطالعه موردی: جوانان ۱۸-۲۹ ساله شهرستان بستک). فصلنامه علمی ((مدیریت دفاع هوایی))

دوره دوم، شماره ۳، آذر ۱۴۰۲.

Journal of Air Defense Manegment

Vol. 2, No, 3, 1402

Research Paper

A study of effective factors on societal security (the case study: young 18-29 years of Bastak city)

Mansore Dastrang¹, Mohsen Rostami², Mohammad Hassan Dehghan Deh Jamali³

1- Department of Social Sciences, Payam Noor University, Tehran, Iran

2- Assistant Professor, National Defense and Strategic Research Institute, Tehran, Iran

3- Assistant Professor, National Defense and Strategic Research Institute, Tehran, Iran

Article Information

Accepted: 1402/08/20

Received: 1402/04/07

Keywords:

security, societal
security, young, Bastak
City.

Corresponding Author:

Mansore Dastrang

Email:

md.dastranj@pnu.ac.ir

Abstract

The purpose of the present article was to survey the effect factors on societal security among youth in Bastak city. After reviewing research literature and also the available theories in this field, 8 hypotheses have been tested. The research methodology was a survey. data was collected through questionnaire technique and its validity provided by face validity and its reliability was established through cronbachs alpha. After collecting the questionnaires, the data were analyzed using spss statistical software. Inferential statistics such as t-test, oneway Anova and regression were used to test the relationship between the effective independent variables and societal security as dependent variable. The population under consideration was young 18-29 years of Bastak city which using Cochran formula, 210 young were randomly selected as sample. The descriptive finding in this research shows that over half of the young (71/9 percent) had a moderate societal security. Inferential analysis indicated out of independent variables including, gender, marital status, employment status had a significant relationship with societal security. But the age, social class, the educational of young, membership in various society, amount of utilization mass media did not have a significant relationship with the dependent variable.

HOW TO CITE: Mansore Dastrang, Mohsen Rostami, Mohammad Hassan Dehghan Deh Jamali (the case study: young 18-29 years of Bastak city) A study of effective factors on societal security. Journal of Air Defense Manegment Vol.2, No, 3, 1402.

مقدمه

امروزه تمام عرصه های زندگی اجتماعی انسان متأثر از امنیت است. هیچ پدیده ای در زندگی اجتماعی وجود ندارد که امنیت در شکل گیری و یا نوسانات آن بی تأثیر باشد (صالحی، ۱۳۸۵: ۳۹). امنیت مقوله ای اساسی در هر نظام اجتماعی است و کشورها اولویت اول خود را به برقراری امنیت در جامعه اختصاص می دهند، اما اینکه بخواهیم در جامعه ای صد در صد امنیت وجود داشته باشد، امکان پذیر نیست، چرا که جامعه از افرادی با آداب و رسوم و فرهنگ های مختلف تشکیل شده و همواره درصدی از جرم و جنایت در هر جامعه ای وجود دارد و این امر تا حدی طبیعی است و به همان نسبت نیز احساس ناامنی وجود دارد. اما گاهی اتفاق می افتد که این احساس بیش از حد در بین مردم به وجود می آید و این امر در جامعه معضل تلقی می شود و باید با دقت بیشتری به آن پرداخته شود. بی تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل یک جامعه و همچنین شکوفایی استعدادها مهم تر از عنصر امنیت و تأمین آرامش در جامعه نبوده و توسعه اجتماعی، خلاقیت و فعالیت ارزشمند، بدون امنیت امکان پذیر نخواهد بود. امنیت اجتماعی را می توان از حیث شمول و فراگیری امنیت عمومی قلمداد کرد که حوزه های امنیت جمعی و گروهی را می تواند پوشش دهد (فرارا و میشل، ۱۹۹۸). امنیت اجتماعی، آرامش و آسودگی خاطری است که هر جامعه موظف است برای اعضای خود ایجاد کند. امنیت و میزان آن برای تمام نظام های سیاسی و شهروندان صرف نظر از سطح توسعه اقتصادی، اجتماعی و نوع ایدئولوژی از مهم ترین مسائل به شمار می آید. بوزان امنیت را قابلیت حفظ الگوهای سنتی مثل زبان، مذهب و فرهنگی می داند (Buzan & et al, 1998: 8). به عقیده بوزان اگر امکانات مقابله بیش از امکانات تهدید باشد، امنیت حاصل است، اما اگر تراکم، حجم و شدت تهدید بیش از امکانات مقابله باشد، آن تهدید موجد ناامنی خواهد بود (سیسپ، ۲۰۰۲). در نظر قرآن ریشه امنیت در ایمان نهفته است و این هم در حوزه فردی و هم در جوامع و اجتماعات جاری است. فرد بی ایمان و جامعه بریده از معنویات هرگز به امنیت حقیقی دست نخواهد یافت. قرآن کریم یکی از اهداف استقرار حاکمیت خدا و جانشینی صالحان را تحقق امنیت معرفی کرده است (سوره نور، آیه ۵۵). همچنین در آیه دیگری شهری که از نعمت امنیت برخوردار باشد، به سرزمین آرمانی معرفی شده است (سوره نحل، آیه ۱۱۲). تأمین امنیت از اهداف جهاد معرفی شده است (سوره بقره، آیه ۱۹۳). فقدان یا اختلال در امنیت پیامدها و بازتاب های نگران کننده و خطرناکی برای افراد و دولت ها به دنبال دارد. در همین رابطه، دولت ها و نظام های سیاسی سالانه بودجه های هنگفتی را هزینه می کنند (ترابی و گودرزی، ۱۳۸۴: ۲۶۵). احساس ناامنی در جامعه، موجب کاهش سطح بهداشت روانی شده و تحقق این ناامنی، سلب اعتماد اجتماعی را پدید می آورد. در چنین شرایطی، جامعه دچار گسست هایی در شبکه روابط اجتماعی می شود. در واقع احساس ناامنی باعث به وجود آمدن تنش، اضطراب، بی قراری و حتی بیماریهای روانی خواهد شد. فقدان احساس ناامنی در جامعه باعث می شود که افراد

از حوزه عمومی کناره گیری کرده و زندگی و فعالیت های خود را در ترس و انزوا ادامه دهند (بیات، ۱۳۸۸: ۱۷). با توجه به آنچه ذکر شد شناخت عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی جوانان از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است، چرا که این احساس می تواند موجب خلاقیت، توسعه اجتماعی و اقتصادی گردد. لذا در این پژوهش تلاش می شود تا به بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی جوانان شهر بستک پرداخته شود تا با شناخت علل و عوامل تأثیرگذار، پیشنهادهایی به فراخور تحقیق ارائه گردد. بر این اساس سوال های اصلی این تحقیق عبارتند از: احساس امنیت اجتماعی در بین جوانان شهرستان بستک به چه میزان است؟ چه عواملی بر احساس امنیت اجتماعی جوانان تأثیرگذار است؟ بنابراین هدف اصلی این تحقیق بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی جوانان شهر بستک و چگونگی تأثیر عوامل مختلف بر این احساس می باشد. در راستای این هدف، هدفهای فرعی تری، از جمله مشخص کردن میزان تأثیر هر یک از عوامل مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر احساس امنیت اجتماعی مد نظر قرار گرفته است.

ادبیات تحقیق

با بررسی پژوهش های قبلی مشخص شد، پژوهش هایی در ارتباط با این موضوع انجام گرفته که در ادامه به چند مورد از آنها اشاره می کنیم. زارع شاه آبادی و ترکان (۱۳۹۰) در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی در بین شهروندان شهر یزد پرداخته اند. جامعه مورد مطالعه شهروندان شهر یزد در سال ۱۳۹۰ بوده اند و داده های پژوهش از ۳۶۲ نفر که با روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شده بودند گردآوری گردید. یافته های تحقیق نشان داد که بین احساس امنیت با متغیرهای جنس، تحصیلات، شغل، درآمد، پایگاه اقتصادی-اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد. هاشمیان فر و کشاورز (۱۳۹۱) در پژوهشی به بررسی جامعه شناختی گستره احساس امنیت اجتماعی در شهر اصفهان پرداخته اند. هدف از این پژوهش، «تبیین جامعه شناختی گستره و شعاع احساس امنیت اجتماعی شهروندان شهر اصفهان» است. برای تبیین مسأله و تعیین چارچوب نظری از دیدگاه های جامعه شناختی و مکاتب مربوط به این حوزه ها استفاده و فرضیات پژوهش از آن استخراج شد. این تحقیق به صورت پیمایشی و با ابزار پرسشنامه در بین شهروندان بالای ۱۸ سال اصفهانی از کلیه اقشار و گروه های اجتماعی در سال ۱۳۹۰ انجام شده است. روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای بوده و حجم نمونه پژوهش ۳۸۴ نفر در سه منطقه اصفهان است. نتایج جدول همبستگی متغیرهای مستقل با متغیر وابسته نشان می دهد که کلیه متغیرهای مستقل به کار گرفته شده در این پژوهش، به جز متغیر گرایش های مذهبی و پایگاه اقتصادی- اجتماعی رابطه معناداری با احساس امنیت اجتماعی شهروندان شهر اصفهان دارند . مختاری و همکاران (۱۳۹۱) در مقاله خود به بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر احساس امنیت اجتماعی در شهر یاسوج پرداخته اند. جامعه آماری تحقیق، افراد ۱۸ سال به بالای شهر

یاسوج بوده که ۳۸۰ نفر از آنها به عنوان نمونه انتخاب شدند. یافته های تحقیق نشان داد که تفاوت معناداری میان افراد جوان و افراد مسن، میان افراد مجرد و متاهل، میان لرها و سایر اقوام و ... از نظر احساس امنیت اجتماعی وجود دارد. همچنین، رابطه مستقیم و معناداری بین پایگاه اقتصادی- اجتماعی و میزان احساس امنیت اجتماعی دیده شد.

مبانی نظری تحقیق

بر اساس نظریه نیاز انسانی، احساس امنیت زمانی حاصل می شود که نیازهای اساسی انسان برآورده شود در غیر این صورت انسان با ناامنی روبرو می شود (Eeseman & Kattle, 1990: 169-175). این نظریه امنیت را در شرایط مطمئنی می داند که ناظر بر زیست و بقای مستمر شرایط و وضعیت اکولوژیک سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و روانی لازم برای کلیه افراد و گروههای هویتی می باشد (کریمی، ۱۳۸۵: ۱۳۵).

از معروفترین صاحب نظران این تئوری سایتس است که نیازهای اساسی انسان را به نیاز به واکنش، امنیت، به رسمیت شناختن، انگیزش، عقلانیت و کنترل می داند (Sites, 1973: 71). وی بر این باور است که اگر رخدادهای عینی یا تحولات نظری موجب سلب امکان واکنش مطلوب از انسان شود و هویت او به رسمیت شناخته نشود و انگیزه های او شکوفا نشود، معنای او از زندگی دگرگون می شود و انجام رفتار و تصمیم گیری عقلانی را با محدودیت مواجه می سازد و امکان کنترل افراد بر مدیریت رفتار خود را مختل می نماید و همه این عوامل در نهایت منجر به مخاطراتی برای امنیت جامعه انسانی محسوب می شود (کریمی، ۱۳۸۵: ۱۳۲). بنابراین در نظریه نیازها، احساس امنیت منحصر به فرد نیست بلکه شامل صیانت و حراست از زندگی مردم و حفاظت از جان و مال و کلیه شئون زندگی انسان در برابر مخاطراتی است که آسودگی را از آنها سلب می کند و ترس و بی اطمینانی را جایگزین می نماید.

بر اساس نظریه فشار اجتماعی که رفتارهای انحرافی را نتیجه فشارهایی می داند که بعضی از مردم را وادار به کجروی و بروز ناامنی می کند، تأثیر شرایط محیطی بر روی ابعاد امنیت اجتماعی یکسان و یک جهت نیست. پایه این نظریه را اعتقاد به این مسئله تشکیل می دهد که عوامل و ویژگی های فردی به خصوص طبقه اجتماعی، تعیین کننده میزان احساس امنیت است؛ و هر چه فرد از لحاظ وضعیت اقتصادی و رفاهی در موقعیت مناسب تری قرار داشته باشد، میزان احساس امنیت این فرد نیز بالاتر رفته و هر چه فرد به لحاظ اقتصادی ضعیف تر باشد و در تأمین نیازهای کمی و کیفی زندگی اش ناتوان باشد، نتیجتاً احساس آسیب پذیری بیشتری می کند و به لحاظ داشتن احساس امنیت نیز در سطح پایین تری قرار می گیرد (کامران و شعاع برآیادی، ۱۳۸۹: ۴۱).

دورکیم امنیت اجتماعی را متأثر از فرایند نظام تقسیم کار در جامعه مبتنی بر همبستگی ارگانیک می‌داند. خصلت اصلی این جامعه وجود تمایز اجتماعی است. حیات اجتماعی وابسته به این تمایز است و همان طور نیز امنیت اجتماعی تابعی از تمایزات اجتماعی است. وی تمایز اجتماعی را نتیجه ای از ترکیب دو نمود حجم جمعیت و تراکم مادی و اخلاقی مرتبط می‌داند. پس شاید بتوان امنیت اجتماع را به افزایش حجم جمعیت و رشد تراکم مادی و اخلاقی مرتبط دانست. تمایزپذیری اجتماع شرط آفریننده آزادی فردی است. فرد با کاهش اقتدار وجدان جمعی نوعی استقلال رأی و عمل بدست می‌آورد و امنیت، ناشی از حداقل وجدان جمعی و حداکثر تمایزپذیری است. وجود احساسات مشترک حداقلی در این جوامع عامل پیوند اشخاص با کل و عامل مهمی جهت حفظ بقا و تأمین امنیت اجتماعی است. آشکار است که تقسیم کار و فرایند تفکیک، نمودی مشتق و ثانوی است و در سطح زندگی اجتماعی جریان دارد و نه در عمق آن؛ و هر چیز سطحی در هر اندامی که باشد به علت موقعیت سطحی اش نسبت به تأثیر علل خارجی حساس تر است. به این دلیل، امنیت در جامعه مبتنی بر همبستگی ارگانیک نسبت به امنیت در جامعه مبتنی بر همبستگی مکانیکی سطحی تر بوده و بیشتر تحت تأثیر علل بیرونی قرار می‌گیرد.

مرتن فقدان امنیت در یک جامعه را مساوی با بی‌نظمی اجتماعی و بروز رفتارهای انحرافی قلمداد می‌کند و این حالت را ناشی از شکاف بین اهداف و هنجارهای فرهنگی و ظرفیت های ساختار اجتماعی برای نیل به موفقیت می‌داند. چنانچه در جامعه اهداف و ارزش های فرهنگی مهمتر از امکانات و وسایل اجتماعی باشد، رفتارهای آنومیک و انحرافی شکل خواهد گرفت و این امر به نوبه خود منجر به بروز اختلال در نظم اجتماعی می‌شود و عدم امنیت و بی‌هنجاری فرهنگی بر جامعه سایه می‌افکند (آزاد ارمکی و مهری، ۱۳۷۷: ۳۱). آیزنشتاد مهمترین مسأله نظم اجتماعی را اعتماد و همبستگی اجتماعی می‌داند یعنی اینکه بدون انسجام و نوعی اعتماد، پایداری نظم اجتماعی ممکن نیست از این رو، اعتماد در روند احساس آرامش جسمانی و روانی و در نهایت امنیت اجتماعی مهم بوده است (گیدنز، ۱۳۸۴: ۱۸۱). بوزان با تأیید بر حفظ عناصر اصلی جامعه، تحقق شرایط امن و بدون خطر را برای جامعه میسر می‌داند. نکته ای که بوزان با ظرافت به آن اشاره می‌کند، این است که ممکن است در جامعه ای امنیت وجود داشته باشد، اما به دلایلی فرد احساس امنیت نکند. در آراء بوزان حوزه ای از حیات که فرد خود را به واسطه مفهوم "ما" بدان متعلق می‌داند و در برابر آن احساس تعهد و تکلیف می‌کند مورد نظر است. بنابراین هر عامل و پدیده ای که باعث ایجاد اختلال در احساس تعلق و همبستگی اعضاء یک گروه گردد، در واقع هویت آن گروه را به مخاطره انداخته و تهدیدی برای امنیت اجتماعی آن قلمداد می‌گردد (بوزان، ۲۰۰۰: ۳). در این دیدگاه، همبستگی افراد یک جامعه، علاوه بر حفظ و بقاء نیازمند حمایت و تقویت نیز است که این امر در سایه برخورداری از امکانات صورت می‌گیرد. به میزانی که افراد

جامعه از امکانات مختلفی چون آموزش، بهداشت، رفاه، آزادی و غیره بهره مند گردند، احساس خشنودی از تعلق به چنین جامعه ای داشته و دلبستگی میان آنها تقویت شده و در نتیجه احساس امنیت آنها افزایش خواهد یافت (نویدینا، ۱۳۸۵: ۳۰). ویور حوزه امنیت را بر حسب نوعی دوگانگی امنیت دولت و امنیت اجتماعی در نظر می گیرد (روی، ۱۹۹۶: ۱۱). و خاطر نشان می کند که افراد جامعه نمی توانند نسبت به چیزهایی که امنیت و هویت شان را تهدید می کند احساس مسئولیت نداشته و آنها را تنها به دولت واگذار نمایند. بدین ترتیب، ویور و بوزان بر لزوم مشارکت افراد در تأمین امنیت اجتماعی خود و جامعه صحنه گذاردند. مولار صاحب نظر دیگری است که در باب امنیت اجتماعی با الهام از نظرات بوزان و ویور، اشکال ناامنی را طرح کرده است و آنها را از باب هدف مرجع امنیت (یعنی تأمین امنیت برای چه کسی؟) و نوع تهدیدات (خطرات و آسیب هایی که مبارزه با آنها هدف امنیت به حساب می آید) از یکدیگر متمایز کرده است (نویدینا، ۱۳۸۵: ۴۳). به عقیده او امنیت اجتماعی، مقوله ای است که افراد و دولت به همراه یکدیگر در تأمین آن سهیم و شریک اند و از این رو به تدریج و همراه با غیرقابل تفکیک شدن دولت و جامعه از یکدیگر، همین حالت در خصوص ناامنی آن دو مصداق پیدا می کند. از نظر مولار امنیت اجتماعی مسئول تأمین امنیت برای گروه های اجتماعی جامعه است. گروه هایی که اشتراکات و تعلقات میان اعضایشان هویت جمعی آنان را به وجود می آورد. بنابراین، هدف مرجع امنیت اجتماعی گروه های اجتماع خرد و کلانی چون خانواده، دوستان، هم محیط ها، هم وطن، هم مذهب و غیره هستند. خطرات هم شامل عواملی می شوند که با کاهش روابط و مناسبات میان افراد گروه، باعث از هم پاشیدگی گروه می شوند (نویدینا، ۱۳۸۵: ۵۷-۶۱). یکی دیگر از نظریه هایی که به امنیت پرداخته است، نظریه نیازهای سلسله مراتبی مازلو است. مازلو نیازهای انسان را در پنج دسته تقسیم می کند که عبارت است از: نیازهای جسمانی، نیازهای ایمنی، نیازهای تعلق و عشق، نیازهای احترام و نیازهای خودشکوفایی. به نظر مازلو این نیازها خصلت سلسله مراتبی داشته و در اکثر افراد، تا نیازهای سطح پایین برآورده نشوند، چنان ارگانیسم را درگیر خود می کنند، که امکان پرداختن به نیازهای سطح بالاتر، کاهش می یابد (مازلو، ۱۳۷۲: ۱۰۱). در سلسله مراتب نیازهای مازلو، نیاز به امنیت و ایمنی در مرتبه دوم قرار دارند و مواردی چون امنیت، ثبات، وابستگی، حمایت، رهایی از ترس و نگرانی و آشفستگی، نیاز به سازمان و نظم و قانون، داشتن حامی مقتدر و نظایر آن را شامل می شود. اگر نیازهای جسمانی به طور نسبی برآورده شوند، این نیازهای جدید ظاهر می شوند. نیازهای ایمنی، می توانند مانند نیازهای جسمانی کاملاً بر ارگانیسم مسلط شوند. آنها می توانند به عنوان سازمان دهندگان تقریباً انحصاری رفتار با به خدمت گرفتن همه قابلیت های ارگانیسم عمل کنند. در این شرایط، ارگانیسم، صرفاً به دنبال ایمنی است (همان، ۷۴-۷۸). بر اساس تئوری ها و چارچوب

نظری پژوهش عوامل و ویژگی های فردی به خصوص طبقه اجتماعی تعیین کننده میزان احساس امنیت افراد است و هر چه فرد از لحاظ عوامل اقتصادی و رفاهی در وضعیت مناسبی قرار داشته باشد، میزان احساس امنیت این افراد نیز بالاتر رفته و هر چه فرد به لحاظ اقتصادی و نیازهای کمی و کیفی زندگی اش ناتوان باشد و احساس آسیب پذیری بیشتری کند، فرد به لحاظ داشتن احساس امنیت در سطح پایین تری قرار دارد.

فرضیه های تحقیق

- میان متغیرهای سن و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای جنس و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای میزان تحصیلات جوانان و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای وضعیت تأهل و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای وضعیت اشتغال و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای طبقه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای عضویت در کانونهای مختلف و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای میزان استفاده از رسانه های جمعی و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

روش تحقیق

تحقیق حاضر که از نوع تحقیق های کمی است، یک تحقیق تبیینی از نوع پیمایش و کاربردی می باشد. در این تحقیق، به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شده است. پرسشنامه، یکی از ابزارهای جمع آوری اطلاعات در تحقیق های پیمایشی است. به منظور اعتبار بخشی به پرسشنامه از اعتبار صوری استفاده شده است. به منظور سنجش پایایی سوال های پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و ضریب آلفای کرونباخ مربوط به متغیرهای احساس امنیت اجتماعی ۰/۷۱۵۳ محاسبه گردید.

متغیر وابسته این تحقیق، احساس امنیت اجتماعی می باشد. این متغیر در قالب ۲۰ سوال ساخته و به صورت طیف لیکرت سنجیده شد. پاسخ ها به صورت خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم مشخص و با توجه به مفهوم سوال ها کدگذاری شدند. جامعه آماری این تحقیق کلیه جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال شهرستان بستک می باشد. به منظور تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد و با استفاده از این فرمول حجم نمونه برابر با ۲۱۰ نفر محاسبه گردید. داده های تحقیق در دو سطح توصیفی و تحلیلی با استفاده از نرم افزار آماری spss تجزیه و تحلیل شدند. جدول شماره یک ویژگیهای جمعیتی، اجتماعی-فرهنگی پاسخگویان که ۲۱۰ نفر بودند، شامل؛ سن، جنس، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل، وضعیت اشتغال، طبقه اجتماعی، میزان استفاده از رسانه های جمعی نشان می دهد.

جدول ۱- توزیع پاسخگویان بر حسب متغیرهای جمعیتی، اجتماعی-فرهنگی

متغیرها		تعداد	درصد	متغیرها		تعداد	درصد
گروههای سنی	۱۸-۲۰	۴۱	۱۹/۵	جنسیت	زن	۱۳۶	۶۴/۸
	۲۱-۲۴	۱۰۶	۵۰/۵		مرد	۷۴	۳۵/۲
	۲۵-۲۹	۶۳	۰/۳۰	وضعیت	مجرد	۱۲۵	۵۹/۵
میزان تحصیلات	سیکل	۹۵	۴۵/۲	تأهل	متأهل	۸۵	۴۰/۵
	دیپلم	۵۱	۲۴/۳		شاغل	۸۱	۳۸/۶
	فوق دیپلم	۴۱	۱۹/۵	وضعیت اشتغال	غیرشاغل	۱۲۹	۶۱/۴
	لیسانس و بالاتر	۲۳	۰/۱۱		کمتر از ۱۰ ساعت در هفته	۶۱	۰/۲۹
	بالا	۲۷	۱۲/۹	جمعیت	۱۱-۲۰	۱۴۰	۶۶/۷
	متوسط	۱۴۷	۰/۷۰		۲۱-۳۰	۸	۳/۸

۵/۰	۱	۳۱-۴۰		۱۷/۱	۳۶	پایین	
-----	---	-------	--	------	----	-------	--

جدول شماره ۲ بیانگر توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب میزان احساس امنیت اجتماعی آنان می باشد. همانگونه که در جدول مشاهده می شود، ۱۵/۷ درصد دارای احساس امنیت کم، ۷۱/۹ درصد در سطح متوسط و ۱۲/۴ درصد دارای احساس امنیت بالا بوده اند.

جدول ۲- توزیع فراوانی و درصد احساس امنیت اجتماعی پاسخگویان

احساس امنیت اجتماعی	فراوانی	درصد
کم	۳۳	۱۵/۷
متوسط	۱۵۱	۷۱/۹
زیاد	۲۶	۱۲/۴

جدول شماره ۳ رابطه میان سن افراد مورد مطالعه و احساس امنیت اجتماعی آنها را به روش تحلیل واریانس یک طرفه نشان می دهد. با توجه به مقدار $F(۰/۵۲۵)$ و سطح معناداری بدست آمده $Sig(۰/۵۹۳)$ می توان نتیجه گرفت که میان سن جوانان و احساس امنیت اجتماعی آنها رابطه معناداری وجود ندارد.

جدول ۳- تحلیل واریانس احساس امنیت اجتماعی جوانان با سن آنان

سن آزمون	فراوانی	میانگین	انحراف	اشتباه	Mean Square	F	Sig
۱۸-۲۰	۴۱	۵۸/۷۸	۱۱/۴۷	۱/۷۹	۴۱/۷۰۹	۰/۵۲۵	۰/۵۹۳
۲۱-۲۴	۱۰۶	۶۰/۳۳	۸/۱۹	۰/۷۹۵			
۲۵-۲۹	۶۳	۶۰/۴۲	۸/۱۸	۱/۰۳			

کل	۲۱۰	۶۰/۰۵	۸/۸۹	۰/۶۱۳		
----	-----	-------	------	-------	--	--

جدول شماره ۴ بیانگر تفاوت میان جنس افراد مورد مطالعه و احساس امنیت اجتماعی آنها است. با توجه به مقدار T به دست آمده (۳/۷۲۷-) و سطح معناداری ($Sig= 0/000$) تفاوت مشاهده شده از لحاظ آماری معنادار می باشد. بنابراین، فرضیه ما مبنی بر اینکه مردان نسبت به زنان احساس امنیت اجتماعی بیشتری دارند، تأیید می شود.

جدول ۴- آزمون تفاوت میانگین احساس امنیت اجتماعی جوانان بر حسب جنسیت

جنس آزمون	فراوانی	میانگین	انحراف	اشتباه	T	Sig
زن	136	۵۸/۴۱	۸/۴۴	۰/۷۲۴	-۳/۷۲۷	۰/۰۰۰
مرد	74	۶۳/۰۶	۸/۹۶	۱/۰۴		

جدول شماره ۵ آزمون رابطه بین وضعیت تأهل پاسخگویان و احساس امنیت اجتماعی آنان نشان می دهد. چنانچه در جدول مشاهده می شود، مقدار T (۱/۷۰۱-) با سطح معنی داری ۰/۰۵۰ گویای آن است که تفاوت معناداری بین میانگین نمرات مجردین (۵۹/۲۰) و متأهلین (۶۱/۰۳۱) در میزان احساس امنیت اجتماعی وجود دارد و متأهلین در مقایسه با مجردین از احساس امنیت اجتماعی بیشتری برخوردارند.

جدول ۵- آزمون تفاوت میانگین احساس امنیت اجتماعی جوانان بر حسب وضعیت تأهل

تأهل آزمون	فراوانی	میانگین	انحراف	اشتباه	T	Sig

مجرد	۱۲۵	۵۹/۲۰	۹/۴۶۰	۰/۸۴۶	-۱/۷۰۱	۰/۰۵۰
متأهل	۸۵	۶۱/۳۱	۷/۸۸	۰/۸۵۴		

به منظور رابطه میزان تحصیلات جوانان با احساس امنیت اجتماعی آنان از تحلیل واریانس استفاده کرده ایم. با توجه به مقدار F به دست آمده از تحلیل واریانس و سطح معناداری Sig (۰/۲۴۷) تفاوت میان میانگین ها رد می شود. بنابراین فرضیه وجود رابطه بین میزان تحصیلات جوانان و احساس امنیت اجتماعی آنان رد می شود.

جدول ۶- تحلیل واریانس احساس امنیت اجتماعی جوانان با میزان تحصیلات آنان

تحصیلات	فراوانی	میانگین	انحراف	اشتباه	Sum of Square	Mean Square	F	Sig
سیکل	۹۵	۶۰/۵۵	۸/۷۶	۰/۸۹۹	۳۲۸/۳۸	۱۰۹/۴۶	۱/۳۹۱	۰/۲۴۷
دیپلم	۵۱	۵۸/۳۷	۸/۶۶	۱/۲۱				
فوق دیپلم	۴۱	۵۹/۵۶	۹/۲۷	۱/۴۴				
لیسانس و بالاتر	۲۳	۶۲/۶۰	۹/۰۱	۱/۸۷				
کل	۲۱۰	۶۰/۰۵	۸/۸۹	۰/۶۱۳				

همانگونه که در جدول شماره ۷ مشاهده می شود، برای دریافت تفاوت معناداری بین میانگین نمرات افراد شاغل و غیرشاغل از آزمون تی مستقل استفاده کرده ایم. مقدار t (۲/۹۷۷) با سطح معناداری Sig (۰/۰۰۳) گویای آن است که تفاوتی معنادار بین میانگین های مشاهده شده وجود

دارد. بنابراین فرضیه ما مبنی بر این که افراد شاغل نسبت به افراد غیرشاغل امنیت اجتماعی بیشتری دارند، تأیید می شود.

جدول ۷- آزمون تفاوت میانگین احساس امنیت اجتماعی جوانان بر حسب وضعیت اشتغال آنها

اشغال آزمون	فراوانی	میانگین	انحراف	اشتباه	T	Sig
شاغل	۸۱	۶۲/۳۲	۷/۹۹	۰/۸۸۸	۲/۹۷۷	۰/۰۰۳
غیرشاغل	۱۲۹	۵۸/۶۳	۹/۱۶	۰/۸۰۶		

جدول شماره ۸ رابطه میان طبقه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی افراد را بر اساس تحلیل واریانس یک طرفه نشان می دهد. چنانچه در جدول مشاهده می شود، مقدار F برابر با ۱/۵۴۲ و سطح معناداری برابر با ۰/۲۱۶ می باشد که بیانگر عدم وجود رابطه معنی دار میان این دو متغیر می باشد.

جدول ۸- تحلیل واریانس احساس امنیت اجتماعی جوانان با طبقه اجتماعی آنها

طبقه آزمون	فراوانی	میانگین	انحراف	اشتباه	Men Square	F	Sig
بالا	۲۷	۶۰/۴۴	۹/۸۸	۱/۹۰	۱۲۱/۴۳۶	۱/۵۴۲	۰/۲۱۶
متوسط	۱۴۷	۵۹/۴۳	۸/۷۴	۰/۷۲۰			
پایین	۳۶	۶۲/۳۰	۸/۶۲	۱/۴۳			
کل	۲۱۰	۶۰/۰۵	۸/۸۹	۰/۶۱۳			

جدول شماره ۹ نشان دهنده تفاوت میانگین نمره احساس امنیت اجتماعی جوانان بر حسب عضویت در کانونهای مختلف می باشد. با توجه به مقدار F به دست آمده و سطح معناداری ۰/۶۸۵ تفاوت میانگین ها به لحاظ آماری معنادار نیست.

جدول ۹- تحلیل واریانس احساس امنیت اجتماعی جوانان با عضویت در کانونهای مختلف

کدامین کانون	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	اشتباه استاندارد	Sum of square	Mean Square	F	Sig
هیچ کانونی	۱۳۶	۶۰/۴۰	۹/۱۶	۰/۷۸۵	۲۴۷/۲۴	۴۹/۴۴۹	۰/۶۱۹	۰/۶۸۵
دانش آموزی	۳	۵۴/۶۶	۲/۸۸	۱/۶۶				
علمی	۲۵	۵۸/۳۲	۹/۴۱	۱/۸۸				
ادبی	۱۲	۵۸/۳۳	۸/۸۶	۲/۵۵				
بسیج	۳۱	۶۱/۰۶	۷/۹۹	۱/۴۳				
سایر	۳	۶۰/۶۶	۴/۱۶	۲/۴۰				
کل	۲۱۰	۶۰/۰۵	۸/۸۹	۰/۶۱۳				

جدول شماره ۱۰ نشان دهنده رابطه میان میزان استفاده جوانان از رسانه های جمعی و احساس امنیت اجتماعی آنها می باشد. با توجه به سطح معناداری Sig (۰/۵۵۲) به دست آمده، این فرضیه پذیرفته نمی شود.

جدول ۱۰- آزمون رابطه میان میزان استفاده از رسانه های جمعی و احساس امنیت اجتماعی

متغیر آزمون	R	R ²	Adj.R ²	اشتباه	B	بتا	F	Sig
رسانه	۰/۰۴۱	۰/۰۰۲	-۰/۰۰۳	۸/۹۱	-۰/۰۰۶	-۰/۰۴۱	۰/۳۵۴	۰/۵۵۲

نتیجه گیری

یافته های این تحقیق نشان می دهد سن افراد تأثیر چندانی بر احساس امنیت اجتماعی آنها ندارد. در این زمینه، نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق های نبوی و همکاران (۱۳۸۹)، زارع شاه آبادی و ترکان (۱۳۹۰)، مختاری و همکاران (۱۳۹۱)، هاشمیان فر و کشاورز (۱۳۹۱) هماهنگ می باشد و با برخی دیگر از تحقیق ها نظیر تحقیق خواجه نوری و کاوه (۱۳۹۲)، بهیان و فیروزآبادی (۱۳۹۲) متفاوت است. نتایج این تحقیق مبنی بر رابطه معنادار میان جنس و احساس امنیت اجتماعی با نتایج تحقیق های خواجه نوری و کاوه (۱۳۹۲)، ضربی و همکاران (۱۳۹۱)، زارع شاه آبادی و ترکان (۱۳۹۰)، مختاری و همکاران (۱۳۹۱)، هاشمیان فر و کشاورز (۱۳۹۱)، بهیان و فیروزآبادی (۱۳۹۲) مشابه ولی با نتایج تحقیق نبوی و همکاران (۱۳۸۹) متفاوت است. یافته های تحقیق نشان می دهد که متغیر وضعیت تأهل بر احساس امنیت اجتماعی جوانان تأثیرگذار است بنابراین افراد متأهل در مقایسه با افراد مجرد از احساس امنیت اجتماعی بیشتری برخوردارند. نتایج این تحقیق در این زمینه، با نتایج تحقیق های خواجه نوری و کاوه (۱۳۹۲)، ضربی و همکاران (۱۳۹۱)، جهانگیری و مساوات (۱۳۹۲) هماهنگ و با نتایج تحقیق های دیگر نظیر تحقیق مختاری و همکاران (۱۳۹۱) متفاوت می باشد. یافته دیگر تحقیق این است که میان تحصیلات جوانان با احساس امنیت اجتماعی رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج این تحقیق مبنی بر عدم وجود رابطه میان میزان تحصیلات جوانان و احساس امنیت اجتماعی با نتایج تحقیق های خواجه نوری و کاوه (۱۳۹۲) مشابه ولی با نتایج تحقیق های ضربی و همکاران (۱۳۹۱)، زارع شاه آبادی و ترکان (۱۳۹۰)، هاشمیان فر و کشاورز (۱۳۹۱) متفاوت است. از نتایج دیگر این تحقیق این است که رابطه معناداری میان وضعیت اشتغال جوانان و احساس امنیت اجتماعی وجود دارد. نتیجه این تحقیق با نتایج تحقیق زارع شاه آبادی و ترکان (۱۳۹۰) مشابه ولی با نتایج تحقیق مختاری و همکاران (۱۳۹۱) متفاوت است. یافته های این تحقیق نشان می دهد میان متغیرهای طبقه اجتماعی، عضویت در کانونهای مختلف با احساس امنیت اجتماعی رابطه معناداری وجود ندارد. در

حالی که نتایج تحقیق های نبوی و همکاران (۱۳۸۹)، جهانگیری و مساوات (۱۳۹۲) نشان داد افراد طبقات اجتماعی بالاتر از احساس امنیت اجتماعی بیشتری نسبت به افراد طبقات اجتماعی پایین برخوردارند. یافته دیگری از این تحقیق نشان می دهد که بین میزان استفاده از رسانه های جمعی و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود ندارد. این نتیجه با نتایج تحقیق مختاری و همکاران (۱۳۹۱)، هاشمیان فر و همکاران (۱۳۹۲) هماهنگ می باشد. با توجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق، پیشنهاد می شود ترتیبی اتخاذ شود تا از راههای مختلف در جهت افزایش احساس امنیت اجتماعی جوانان اقدام های مناسبی انجام شود. از آنجا که در پژوهش حاضر بین میزان احساس امنیت بر حسب جنسیت تفاوت مشاهده گردید و مشخص شد که زنان نسبت به مردان کمتر احساس امنیت می کنند، لذا نیروی انتظامی و سایر نهادهای نظارتی می توانند با ترویج برنامه های فرهنگی و اجتماعی و همچنین تأمین امنیت در اماکن و فضاهای عمومی، خیابان ها، کوچه ها (به خصوص در شب)، پارک ها و... موجبات ارتقاء احساس امنیت را در بین زنان فراهم آورند. همچنین آگاهی های لازم به زنان جهت مقابله با شرایطی که امنیت آنان را تهدید می کند، داده شود. پلیس باید با برخورد قاطع با اوباش و برهم زندگان نظم و امنیت مردم، در ارتقاء امنیت اجتماعی تلاش نماید. پلیس باید با تعامل فراوان با شهروندان و برقراری رابطه با مردم به خصوص جوانان به بالا بردن احساس امنیت اجتماعی کمک نماید. تولید و پخش فیلم های سسینمایی و تلویزیونی که به موضوع امنیت اجتماعی جوانان پرداخته است.

منابع

قرآن کریم

- آزاد ارمکی، تقی و بهاره، مهری (۱۳۷۷). بررسی مسائل اجتماعی، تهران: موسسه نشر جهاد
- بهیان، شاپور و آمنه فیروزآبادی (۱۳۹۲). بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی در شهرها، مطالعات جامعه شناختی شهرها، سال سوم، شماره ششم، صص ۱۲۲-۱۰۳.
- بیات، بهرام (۱۳۸۸). احساس امنیت اجتماعی، نشر امیر کبیر، چاپ اول.
- ترابی، یوسف؛ آیت گودرزی (۱۳۸۴). ارزش ها و امنیت اجتماعی. مجموعه مقالات همایش امنیت اجتماعی، معاونت اجتماعی ناجا، تهران: انتشارات گلپویه
- جهانگیری، جهانگیر و ابراهیم مساوات (۱۳۹۲). بررسی عوامل موثر بر امنیت اجتماعی زنان. پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال دوم، شماره پیاپی ۶، شماره دوم، صص ۴۱-۵۵.
- خواجه نوری، بیژن، مهدی کاوه (۱۳۹۲). مطالعه رابطه بین مصرف رسانه ای و احساس امنیت اجتماعی. فصلنامه پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی. شماره ۶، پاییز و زمستان. صص ۷۸-۵۷.
- زارع شاه آبادی، اکبر و رحمت اله ترکان (۱۳۹۰). بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی در بین شهروندان شهر یزد. فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، شماره دوم، سال چهارم، صص ۱۵۶-۱۳۳.
- صالحی، سید رضا (۱۳۸۵). امنیت اجتماعی: ویژگی ها، پیامدها و مقوم ها، فصلنامه امنیت عمومی، سال اول، شماره ۱، صص ۳۵-۵۵.
- ضرابی، اصغر، شرفی، زکیه و مهدی زنگنه (۱۳۹۱). سنجش عوامل موثر بر احساس امنیت شهروندان شهر مشهد با تأکید بر عملکرد پلیس و رسانه های جمعی. فصلنامه پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی. شماره ۲، تابستان، صص ۱۰۵-۱۲۳.
- کامران، حسن و شعاع برآبادی، علی (۱۳۸۹). بررسی امنیت شهری در شهرهای مرززی مطالعه موردی: شهر تایباد، فصلنامه علمی-پژوهشی انجمن جغرافیای ایران، دوره جدید، سال هشتم، شماره ۲۵.

کریمی، یوسف (۱۳۸۵). روانشناس اجتماعی، نظریه ها، مفاهیم و کاربردها، چاپ چهارم، تهران: ارسباران.

گیدنز، آنتونی (۱۳۸۴). جامعه شناسی. ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر نی

مازلو، آبراهام اچ (۱۳۷۲). انگیزش و شخصیت. ترجمه احمد رضوانی. مشهد: موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی.

مختاری، مریم، بلالی، اسماعیل، میرفردی، اصغر و سیده معصومه حسینی اخگر (۱۳۹۱). بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر احساس امنیت اجتماعی در شهر یاسوج. پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال اول، شماره دوم، صص ۴۰-۲۱.

نبوی، سید عبدالحسین، حسین زاده، علی حسین و سیده هاجر حسینی (۱۳۸۹). بررسی عوامل اجتماعی و اقتصادی موثر بر احساس امنیت اجتماعی، جامعه شناسی کاربردی، سال بیست و یکم، شماره پیاپی (۴۰)، شماره ۴، صص ۷۳-۹۶.

نویدینیا، منیژه (۱۳۸۵). درآمدی بر امنیت اجتماعی. فصلنامه مطالعات راهبردی، سال ششم، شماره ۱۹.

هاشمیان فر، سید علی، زهرا سادات کشاورز (۱۳۹۱). بررسی جامعه شناختی گستره احساس امنیت اجتماعی در شهر اصفهان. فصلنامه پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، شماره ۳، پاییز، ص ۳۹.

هاشمیان فر، سید علی، حمید دهقانی، فاطمه اکبرزاده (۱۳۹۲). تأثیر دینداری و رسانه های جمعی بر احساس امنیت اجتماعی دانشجویان، پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال دوم، شماره پیاپی ۵، شماره اول، صص ۷۲-۵۳.

Buzan,B., Weaver,O (1998).Security: A New Framework for analysis.

Buzan,B(2000). Security studies: Beyond Strategy.

CISSP (2002). Perspectives on the presidents commission to strengthen social security.

Cato institute social security. No,27.August 22.

Eseman,G.&Kettle,S,J(1990).The New Australian Militarism, Undermining our Future Security Australian,Pluto Press.

Ferrara, p& Michael,T(1998). A New Deal for social security. Washington: Cato Institute.

Roe.P(1996). The societal security Dilemma. Copenhagen Peace Research Institue (COPRI) Working paper.

Sites,P(1973). Control. The Basis of Social Order.New York.